

CO PŘINESL PRÁVĚ KONČÍCÍ TÝDEN

TÉMA TÝDNE

Vánoční přání

Stejně jako každý rok se pokusím na tomto místě krátce zamyslet nad uplynulými dvanácti měsíci v ekonomice a vyjádřit svůj pohled na rok budoucí. Přesně před rokem vyznívalo mé hodnocení mírně optimisticky s tím, že jsem upozorňoval na řadu hrozeb, které mohou nastupující křehké oživení opět zvrátit. Musím konstatovat, že letošní vývoj české ekonomiky potvrdil můj optimismus, ale objevila se řada nečekaných hrozeb. Začátek letošního roku byl velmi slibný, když navázal na oživení ze závěru loňského roku. Výrazný návrat důvěry znamenal, že prognózy byly v první půlce roku upravovány spíše směrem nahoru. Obrat přinesly letní měsíce, kdy se zhoršující geopolitická situace ve světě a zpomalování evropské ekonomiky promítly v opětovném snížení ekonomického výhledu. Česká ekonomika zatím naštěstí projevuje nebývalou rezistenci vůči těmto vnějším vlivům a solidní růst z počátku roku pokračuje i ve druhé polovině. Zahraniční předstihové indikátory a aktuální situace v řadě klíčových zemí však věští složitý začátek příštího roku. Přesto zůstávám pro další vývoj české i globální ekonomiky mírným optimistou. Zároveň jsem stejně jako loni částečně skeptickým realistou, který vnímá aktuální i potencionální hrozby ohrožující křehkou globální ekonomiku. Přeji Vám i Vaším blízkým příjemné vánoční svátky a vše nejlepší v roce 2015.

Ing. Jaroslav Vomastek, MBA, ředitel odboru ekonomických analýz

Základní ukazatele	2014	
	poslední údaj	
HDP (y/y, %)	3. Q	2,4
Míra inflace (y/y, %)	listopad	0,5
Míra nezaměstnanosti*/(konec období, %)	listopad	7,1
Průmyslová produkce (y/y, %)	říjen	3,2
Stavební výroba (y/y, %)	říjen	2,4
Vývoz zboží (y/y, %, z b.c.)	říjen	10,7
Dovoz zboží (y/y, %, z b.c.)	říjen	9,2

*/ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve 15-64 let k obyvatelstvu stejného věku

Zdroj: ČSÚ, MPSV, prosinec 2014

VÝVOJ INDEXU PX

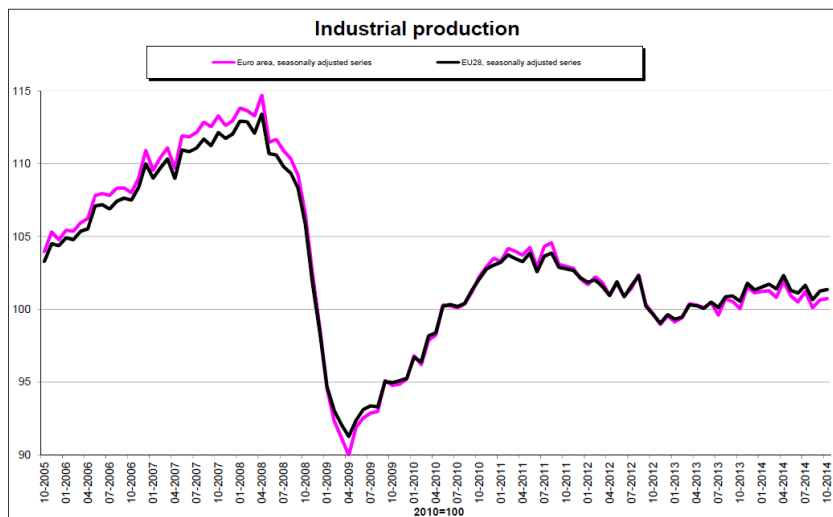
Zdroj: BCPP, prosinec 2014

ZPRÁVA TÝDNE

Průmyslová produkce se v říjnu zvýšila v EU i v eurozóně

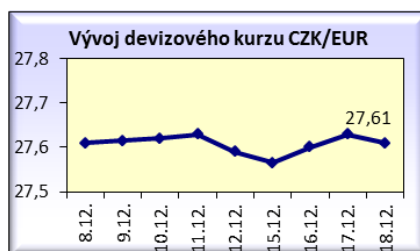
Podle údajů zveřejněných Eurostatem se průmyslová produkce meziměsíčně mírně zvýšila v EU i v eurozóně shodně o 0,1 %. V EU vzrostla výroba zboží krátkodobé spotřeby (o 1,5 %), výroba zboží dlouhodobé spotřeby (o 0,6 %) a výroba meziproduktů (o 0,2 %). Pokles zaznamenala výroba výrobků investiční povahy (o 0,2 %) a výroba energií (o 1 %).

Při meziročním porovnání se výroba v říjnu zvýšila v EU o 0,8 %, v eurozóně o 0,7 %. V EU vzrostla výroba zboží krátkodobé spotřeby (o 2,8 %), výroba zboží dlouhodobé spotřeby (o 1,8 %), výroba výrobků investiční povahy (o 1,7 %) a výroba meziproduktů (o 0,1 %). Poklesla pouze výroba energií (o 2 %). Ze států, jejichž data jsou Eurostatu k dispozici, se v EU meziročně zvýšila produkce v Irsku (o 38,8 %), v Rumunsku (o 3,9 %), v ČR (o 3,2 %), v Estonsku (o 2,8 %) a v Chorvatsku a na Slovensku (shodně o 2,7 %). Největší pokles produkce zaznamenalo Dánsko (o 3 %). U našeho nejdůležitějšího obchodního partnera Německa se průmyslová produkce meziročně zvýšila o 0,8 %. Na růstu průmyslové produkce se projevil nečekaně silný růst podnikových objednávek, které po očištění meziměsíčně vzrostly o 2,5 % (původně byl očekáván růst o 0,5 %) a při meziročním srovnání o 2,4 %.

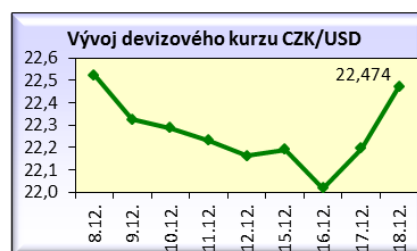

Zdroj: Eurostat

Vývoj kurzu od 8. do 18. prosince 2014

Zdroj: ČNB, prosinec 2014

Z DOMOVA

ČNB ponechala sazby beze změn

Bankovní rada České národní banky (ČNB) ponechala úrokové sazby na historických minimech a rozhodla o pokračování režimu devizových intervencí s cílem udržet kurz poblíž 27 Kč/EUR. Zopakovala také, že neukončí režim devizových intervencí dříve než v roce 2016.

EU schválila ČR finance na investiční pobídky

Evropská komise schválila České republice do roku 2020 roční investiční pobídky až 150 mil. eur. Podle posledních údajů by letošní investice měly přinést ekonomice přes 77 mld. Kč a vytvoří více než čtrnáct tisíc pracovních míst.

Škoda obhájila vítězství v anketě Exportér roku

Vítězství v anketě Exportér roku pro nejlepšího českého vývozce v kategorii objem exportu obhájila Škoda Auto před společností Foxconn CZ a Agrofert. Největší meziroční nárůst exportu zaznamenala společnost Aircraft Industries před společností Aero Vodochody Aerospace a TatraTrucks. V kategorii Nejlepší exportní transakce podpořená státem, kterou vyhláší pojistovna EGAP spolu s exportní bankou ČEB, uspěly společnosti Papcel s výstavbou papírenského závodu v běloruském Šklově, dále M Steel Projects s rekonstrukcí železniční tratě v Ázerbájdžánu a oceněna byla i firma GE Aviation Czech za dodávku leteckých motorů H75 na Mauricius.

Výroba aut do listopadu stoupla o desetinu

Výroba osobních vozů v ČR od ledna do listopadu stoupla o desetinu na téměř 1,16 mil. vozů, čímž překonala produkci aut za celý loňský rok. Škoda Auto se na

produkcí podílela 59 %, Hyundai čtvrtinou a zbytek připadá na kolínskou TPCA. Výroba ve Škodě stoupla o 15 %, v Hyundai o 1 % a v TPCA o 8 %. Informaci sdělilo Sdružení automobilového průmyslu.

TPCA propustí stovky agenturních zaměstnanců

Automobilka TPCA hodlá na začátku března příštího roku propustit stovky agenturních zaměstnanců z důvodu menší poptávky po jejich nových modelech. Automobilka snížila výhled produkce na příští rok na 220 000 vozů z původních 250 000.

Kopřivnické Tatře pomáhá úspěch v Arábii

Kopřivnická Tatra očekává, že za letošní rok utrží 3,5 mld. Kč, což je nejvíce za posledních šest let a o miliardu více než loni. Za vyššími tržbami stojí zvláště nečekaně úspěšný projekt v Saúdské Arábii. Letos firma proinvestovala 110 mil. Kč.

Zetory získají německé motory a větší výkon

Firma Zetor se dohodla s německou firmou Deutz vyrábějící motory. Poprvé v historii Zetoru se tak pod kapotami českých traktorů objeví cizí motory. Oproti českým motorům mají německé stroje vyšší výkon a nižší spotřebu paliva.

M-Steel Project získala zakázku v Ázerbájdžánu

M-Steel Project získala zakázku v Ázerbájdžánu pro státní dráhy za 17 mld. Kč. Firma jako generální dodavatel zde provede rekonstrukci více než 600 kilometrů železniční tratě Baku–Tbilisi–Kars, které se přezdívá „železniční hedvábná stezka“. Projekt navazuje na předešlou zakázku na opravu části železniční tratě.

TÉMA TÝDNE

HL
in
fir

Ilá přilákat jejen do areálu
Ing. Jaroslav Vomastek, MBA,
ředitel odboru ekonomických
analýz

Hli
vy
ETA. Čast areálu je prázdná od poloviny roku 2011, kdy firma ukončila ve městě výrobu. Podle radnice je schůdnější a rychlejší variantou využití opuštěných objektů, než *příprava nové průmyslové zóny.
Zdroj: ČSÚ, MPSV, prosinec 2014

NVÝVOJ INDEXU PXEM planuje zvýšení mezd

Podle průzkumu Hospodářské komory mezi více než pěti sty firmami plánuje zvýšit mzdy v příštím roce 43 % firem a to zhruba o 2 až 3 %. Více než polovina podniků vyplatí lidem stávající mzdy, nebo je i sníží. Mezi obory ale mají panovat hluboké rozdíly.
Zdroj: BCP, prosinec 2014

Sazby hypoték opět klesly na rekordní minimum

Průměrná úroková sazba hypoték v ČR v listopadu dále klesla na 2,44 % z říjnových 2,51 % a dostala se tak na nejnižší hodnotu od roku 2003. Vyplývá z údajů Fincentrum Hypoindexu.

Ceny pohonných hmot v ČR klesly o téměř korunu

Pokles cen pohonných hmot v ČR pokračuje. Nejprodávanejší benzin Natural 95 zlevnil od minulé středy o 94 haléřů, litr stojí průměrně 33,33 Kč. Naftu motoristé pořídí za průměrných 33,27 Kč/l, což je o 86 haléřů méně než před týdnem. Vyplývá to z údajů společnosti CCS, která ceny pohonných hmot sleduje.

ZE ZAHRANIČÍ

Nižší inflace v EU a eurozóně

Meziroční růst spotřebitelských cen se v listopadu v EU snížil z říjnových 0,5 % na 0,4 %, v eurozóně z 0,4 %

na 0,3 %. Inflaci dolů tlačí hlavně energie, které v listopadu zlevnily o 2,6 %. Naopak zdražily potraviny o 0,5 %. Meziměsíčně se spotřebitelské ceny v EU a v eurozóně snížily shodně o 0,2 %.

V EU stavební produkce v říjnu meziročně rostla

V Evropské unii stavební produkce v říjnu rostla meziročně o 1,5 %. Za růstem stojí zejména pozemní stavitelství (o 2,3 %), zatímco inženýrské klesalo (o 1,5 %). Nejvyšší růst zaznamenalo Maďarsko (15,8 %), Španělsko (13,9 %) a Švédsko (10,5 %). Oproti předcházejícímu měsíci se stavební produkce v EU zvýšila o 0,4 %.

Růst podnikatelské aktivity v eurozóně zrychlil

Tempo růstu podnikatelské aktivity v eurozóně v prosinci mírně zrychlilo z listopadových 51,1 bodu na 51,7 bodu. Hospodářské oživení zůstává nadále slabé a podniky pokračují ve snižování cen s cílem podpořit poptávku. Prosincová hodnota indexu je druhá nejnižší za poslední rok.

Prodej nových aut v EU nadále roste

Podle Evropského sdružení výrobců automobilů prodej nových osobních aut v EU v listopadu meziročně zpomalil růst z říjnových 6,5 % na 1,4 %. Prodej roste patnáct měsíců bez přerušování. Za 11 měsíců stoupl o 5,7 %. Vzestup táhl silný růst na trzích Španělska, Británie a Itálie, naopak Německo a Francie zaznamenaly mírný pokles. Český Svaz dovozců automobilů oznámil, že prodej nových aut na českém trhu stoupl od ledna do listopadu o 17 %.

Spotřebitelská důvěra v Německu se v lednu opět zlepšila

Podle výzkumné společnosti GfK se nálada mezi německými spotřebiteli

na začátku příštího roku opět zlepšila, když index spotřebitelské důvěry pro leden roste na 9 bodů. Spotřebitelé se zdají být ochotnější více nakupovat, neboť sklon k úsporám je nejnižší od roku 1991.

Řecká nezaměstnanost klesla

Míra nezaměstnanosti v Řecku ve 3. čtvrtletí klesla na dvouleté minimum 25,5 %, ve 2. čtvrtletí byla 26,6 %. Počet lidí bez práce se snížil o 4 %, zhruba tři čtvrtiny nezaměstnaných nemohou najít práci déle než rok. Ve věkové kategorii do 24 let činila míra nezaměstnanosti téměř 50 %.

Švýcarská centrální banka zavede zápornou úrokovou sazbu

Švýcarská centrální banka se rozhodla zavést zápornou úrokovou sazbu a komerční banky budou muset od ledna příštího roku platit centrální bance úrok 0,25 % z takzvaných vkladů na viděnou přesahujících 10 mil. švýcarských franků. Cílem tohoto opatření je omezení růstu švýcarského franku, jenž by mohl poškodit tamní ekonomiku.

Americká inflace výrazně klesla

Index spotřebitelských cen v USA se za listopad meziměsíčně snížil o 0,3 %, po stagnaci v říjnu. Tržní odhad byl nastavený na 0,1% pokles. Inflaci dolů táhnou hlavně ceny energií, které v listopadu klesly o 3,8 %, především vlivem poklesu cen benzínu. Zlevnil i topný olej, cena elektřiny téměř stagnovala. Ceny potravin stouply o 0,3 %. Meziroční inflace klesla na 1,3 % z 1,7 %.

Americký průmysl posiloval

V listopadu se průmyslová výroba v USA zvedla meziměsíčně o 1,3 % a překonala odhady nastavené na 0,7% růst. Z toho výroba aut stoupla o 5,1 %. Bez ní by průmysl

rostl jen o 1,0 %. Říjen přinesl po revizi mírný 0,1% růst. Meziročně americký průmysl posílil v listopadu o 5,2 %. Využití kapacit stoupl na 80,1 % a poprvé od roku 2008 se dostalo nad 80% hranici.

Aktivita v čínském průmyslu klesla

Aktivita v čínském zpracovatelském průmyslu v prosinci poprvé za sedm měsíců klesla a snížil se i ukazatel nových zakázek. Index nákupních manažerů dosáhl hodnoty 49,5 bodu, v listopadu byl 50 bodů. Údaje potvrzují pokračující ztrátu dynamiky ve druhé největší ekonomice světa.

Růst poptávky po uhlí zpomalil

Mezinárodní agentura pro energii uvedla, že globální poptávka po uhlí v příštích pěti letech poroste v průměru o 2,1 % a v roce 2019 dosáhne 9 mld. t. Zatímco v letech 2010 - 2013 rostla o 3,3 % ročně, do roku 2018 se bude zvyšovat ročně o 2,3 %. Poptávka po uhlí v posledních letech zpomalovala a tento trend by měl pokračovat.

Propad cen ropy sráží zejména ceny v průmyslu

Ceny průmyslových výrobců v listopadu již třetí měsíc v řadě meziměsíčně klesaly, tentokrát o 0,6 %. Za jejich poklesem stálo zejména výrazné snížení cen v odvětví koksů a rafinovaných ropných produktů o 6,6 %, v reakci na propad cen ropy na světových trzích. Ubraly i ceny chemických látek a výrobků o 3,2 % a ceny potravinářských výrobků o 0,5 % (kde zlevnily maso a masné výrobky o 1 %, rostlinné a živočišné oleje a tuky o 1,3 % a ostatní potravinářské výrobky o 1,6 %). Naopak vzrostly ceny pryžových, plastových výrobků a ostatních nekovových minerálních výrobků o 0,5 %, obecných kovů a kovodělných výrobků o 0,4 % a dopravních prostředků o 0,2 %.

Ceny v průmyslu, které se od ledna (s výjimkou srpna) držely pod úrovní předchozího roku, v listopadu spadly meziročně o 1,7 % (v říjnu o 0,3 %), což je zatím **letošní maximum**. Z hlediska sektorové struktury nejvýrazněji propadly ceny elektřiny, plynu a páry o 8,9 % a ceny koksů a rafinovaných ropných produktů o 8,2 %. Ceny těžby a dobývání byly nižší o 2,3 %, potravinářských výrobků, nápojů a tabáku o 1,6 %. Rostly naopak ceny obecných kovů a kovodělných výrobků o 2,5 %, dřeva, papíru a tisku o 2,9 % a dopravních prostředků o 1,4 %.

V Evropské unii byl od počátku roku pokles cen v průmyslu vyšší než v tuzemsku, v říjnu zvolnil meziročně na 1,5 % (z 1,6 % v září). Nejvíce klesly ceny v Litvě o 5,2 %, v Dánsku o 4,5 % a na Slovensku o 4 %. V Rakousku se snížily o 1,4 %, v Německu o 1 %, v ČR o 0,3 %. Výrobní ceny vzrostly pouze v Bulharsku o 0,8 %, v Rumunsku o 0,5 % a ve Švédsku o 0,1 %. **Meziměsíčně se ceny v průmyslu v zemích EU v říjnu snížily o 0,5 %** (v září se zvýšily o 0,1 %).

Meziměsíční vzestup cen zemědělských výrobců o 0,5 % souvisel zejména s růstem cen vajec o 5,1 % a brambor o 1,9 %. Zlevnily naopak ceny čerstvé zeleniny o 17,8 %, prasat o 5,6 % a obilovin o 1,6 %.

V meziročním srovnání zůstávají farmářské ceny pod úrovní předchozího roku již šestnáctý měsíc. V listopadu se jejich pokles výrazně prohloubil na 6,1 % (z 3,9 % v říjnu), zatím nejvíce od počátku roku. I nadále ztrácely ceny v rostlinné výrobě, tentokrát o 8,6 % (klesly ceny brambor o 40,7 %, ovoce o 22,8 %, zeleniny o 18,6 %). Přidaly se i ceny v živočišné výrobě, které obrátily směr a poprvé po osmnácti měsících klesly o 2,8 %, (zejména díky poklesu cen prasat o 13,4 % a drůbeže o 3,5 %). Vyšší zůstaly ještě ceny mléka o 0,4 % a vajec o 13 %. Hlavní příčinou výrazného poklesu byla nadprůměrná sklizeň u nás i v zahraničí a přebytek potravin na evropském trhu kvůli ruským sankcím.

Stavebnictví se začalo dařit, zvyšuje se objem veřejných zakázek a současně oživil i privátní sektor. Tomu odpovídal i vývoj **cen stavebních prací, které v průběhu roku začaly pozvolna zrychlovat růst. Proti minulému měsíci vzrostly o 0,1 %, meziročně se drží v plusu již osmý měsíc v řadě, tentokrát přidaly stejně jako v říjnu 0,8 %.** K jejich růstu pomáhá částečně i průsak slabší koruny do dovozních cen. Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví v listopadu meziměsíčně vzrostly o 0,4 %, meziročně si připsaly 1,1% (v říjnu o 1,3 %).

Výrobní odvětví v současné době nevytvářejí téměř žádný prostor pro růst cen. K lednovému poklesu cen energií, nadprůměrné letošní úrodě a ruským sankcím se přidaly i levnější pohonné hmoty, které se postupně projeví v cenách napříč všemi sektory. K růstu produkčních cen nepřispívá ani nepřesvědčivý výkon evropských ekonomik.

ZEW v prosinci nejvýše za půl roku

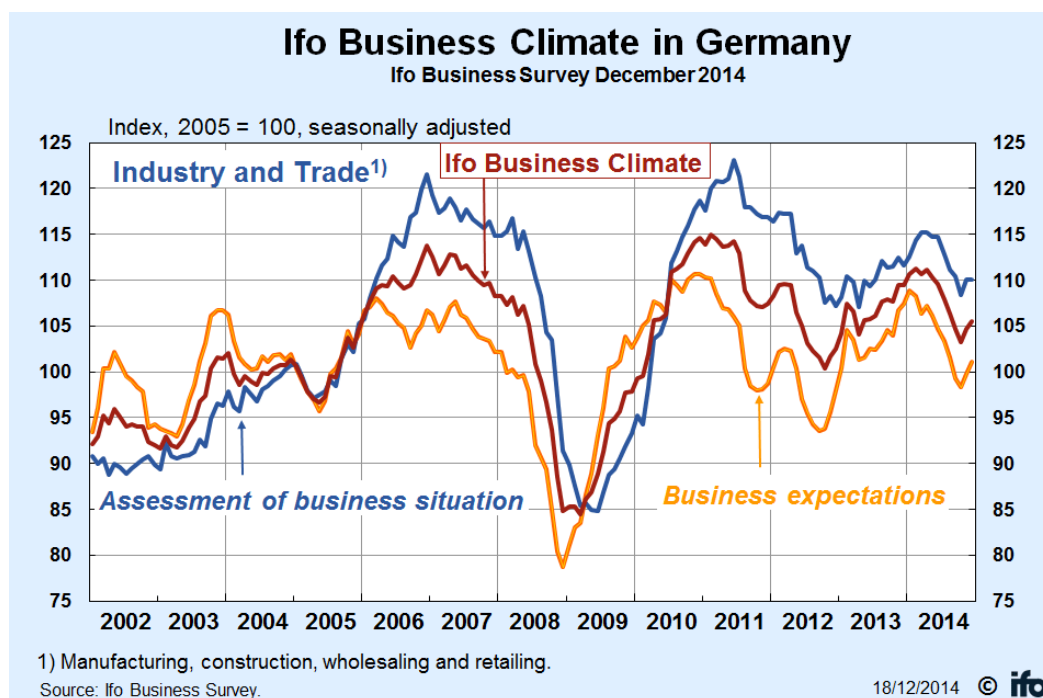
Index očekávání německých investorů ZEW v prosinci podruhé v řadě nečekaně vzrostl. Meziměsíčně se zvýšil o 23,4 bodu na 34,9 bodu, což je nejvyšší hodnota od května 2014. Aktuální hodnota indexu se tak dostala nad dlouhodobý průměr 24,4, bodu. Hodnocení současné situace se rovněž začalo zlepšovat a to na 10 bodů z předchozích 3,3 bodu. Na zlepšení indexu působily zejména nízké ceny ropy a slabé euro. Spolu s Německem věří respondenti více také celé eurozóně, což index očekávání silně zvedlo na 31,8 bodu. Zlepšení nastalo také v případě Francie a Itálie. Dále roste optimismus ohledně budoucího vývoje v USA, Japonsku i Británii. Hospodářskému vývoji v eurozóně by měla i nadále prospívat oslabená měna a levná ropa.

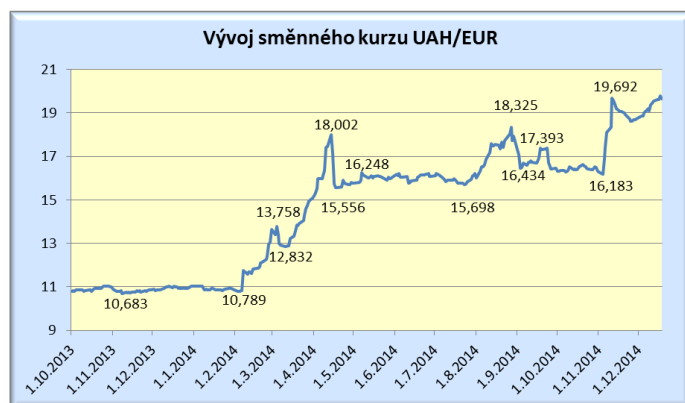
Zdroj: ZEW

Také podle institutu Ifo se podnikatelská nálada v Německu zlepšila

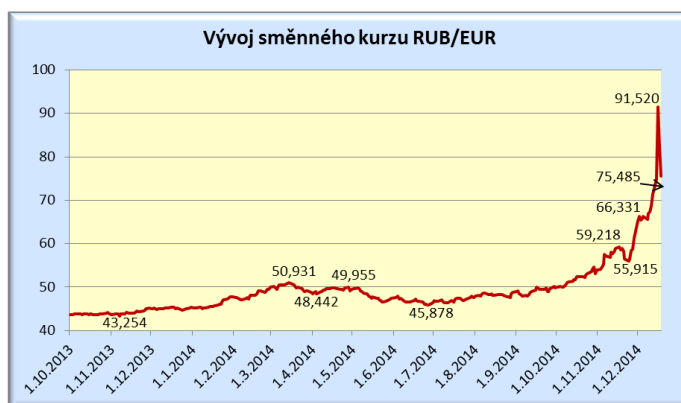
Podle institutu Ifo se podnikatelská nálada v Německu v prosinci podruhé za sebou zlepšila na 105,5 bodu z listopadových 104,7 bodu a index tak dosáhl nejvyšší hodnoty od letošního srpna. Nálada se zvedla vlivem lepších očekávání, zatímco hodnocení současné situace zůstalo meziměsíčně na stejné úrovni. Podnikatelská nálada se zvýšila ve zpracovatelském průmyslu a velkoobchodě, zatímco v maloobchodě a ve stavebnictví dále převažuje pesimismus. Institut Ifo konstatuje, že levná ropa a slabší euro má pozitivní vliv na německou ekonomiku. Odhad růstu německé ekonomiky zvýšil Ifo pro letošní i příští rok a v obou případech očekává růst o 1,5 %.

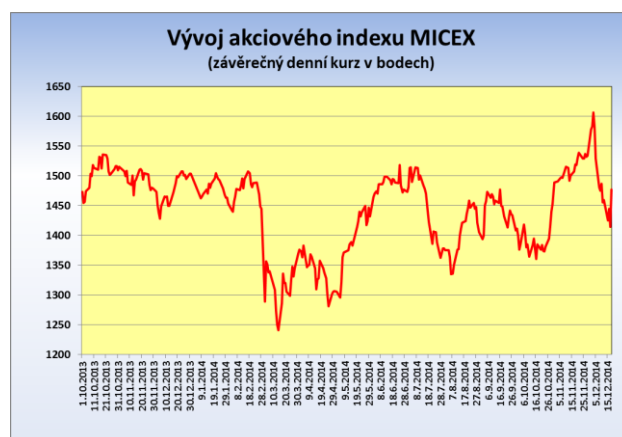
Zdroj: Ifo

Zdroj: NBU, graf MPO

Zdroj: ECB, graf MPO

Zdroj: www.kurzy.cz, graf MPO

Ruská ekonomika může opět klesnout

Podle ruské centrální banky by měla příští rok ruská ekonomika klesnout o zhruba 4,5 %, pokud ceny ropy zůstanou na nynější úrovni kolem 60 USD/barel. Její výhled se zhoršuje od léta kvůli stupňování poklesu cen ropy a přitvrzování západních sankcí. Negativně působí i odliv investic ze zahraničí a pokles ruského rublu, jehož kurz letos proti dolaru ztratil téměř 45 %.

UDÁLOSTI V TÝDNU od 5. do 9. ledna 2015

Středa (7.1.)

- ČSÚ: Zahraniční obchod (listopad 2013)
- ČSÚ: Míry zaměstnanosti, nezaměstnanosti a ekonomické aktivity (listopad 2013)
- Eurostat: Nezaměstnanost (listopad 2014)

Čtvrtek (8.1.)

- Eurostat: Maloobchod (listopad 2014)
- Evropská komise: Index ekonomického sentimentu ESI (prosinec 2014)
- Slovensko: Maloobchod (listopad 2014)
- Německo: Podnikové objednávky v průmyslu (listopad 2014)

Pátek (9.1.)

- ČSÚ: Průmysl (listopad 2014)
- ČSÚ: Stavebnictví (listopad 2014)
- ČSÚ: Indexy spotřebitelských cen - inflace (prosinec 2014)
- MPSV: Nezaměstnanost (prosinec 2014)
- Slovensko: Zahraniční obchod (listopad 2014)

- Německo: Zahraniční obchod (listopad 2014)

Další číslo Týdeníku vychází v pátek 9. 1. 2015.

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Hospodářské noviny, internet.